

Betreft: begroting EZ en dierenwelzijn

Den Haag, 13 oktober 2014

Geachte heer, mevrouw,

In verband met de behandeling van de begroting van Economische Zaken heeft de vaste Kamercommissie een reeks belangrijke vragen gesteld. Deze bestrijken urgente onderwerpen op gebied van dierenwelzijn – en breder dat van natuur en duurzaamheid. De Dierencoalitie wil het belang hiervan onderstrepen en in het bijzonder uw aandacht vestigen op het volgende.

In de vragen over de begroting gesteld, wordt terecht opgemerkt dat het budget voor dierenwelzijns-onderzoek zeer sterk is teruggelopen. De Dierencoalitie maakt zich hierover grote zorgen. Gezien de noodzaak dierenwelzijn te verbeteren, blijft kennisontwikkeling broodnodig – bijvoorbeeld op gebied van monitoring en systeeminnovatie. En dit is primair een publieke verantwoordelijkheid. Destijds, bij het overhevelen van DLO-middelen naar de topsectoren, is dit in zekere mate erkend. Omdat gesignaleerd werd dat er vraagstukken zijn die het bedrijfsleven niet adequaat zal adresseren, bleef bij EZ ruimte voor beleidsondersteunend dierenwelzijns-onderzoek. Deze ruimte is echter de afgelopen jaren dramatisch afgenomen en dreigt, naar wij vrezen, nu vrijwel volledig te verdwijnen. Wat aan kennis is opgebouwd, komt daarmee ook onder druk te staan: het zal voorspelbare gevolgen hebben voor de internationale koploperpositie van Nederland en de mogelijkheden om van daaruit invloed te hebben op de EU-agenda.

Gezien de zeer grote aantallen dieren die hierin omgaan, de schrijnende toestanden en het relatieve gebrek aan welzijns-onderzoek ten opzichte van andere diergroepen, is de teloorgang van het onderzoek met name problematisch als het gaat over de vangst- en dodingsmethoden in de wildvisserij en het houden van vissen in aquacultuur. Onafhankelijk onderzoek is hier essentieel om tot een bedrijfsvoering te komen die minder leed berokkent.

Ook op ander, maar nauw verwant vlak zien wij kaalslag. De Wetenschappelijk Raad voor het Regeringsbeleid constateert in het recente rapport *Naar een voedselbeleid: 'Zowel ecologie als volksgezondheid zijn gebaat bij een substantiële verschuiving van dierlijke naar plantaardige producten.'* De Raad roept daarom op tot een *voedselbeleid*. De Dierencoalitie onderschrijft dit, maar ziet in de huidige begroting geen afspiegeling van wat de bouwstenen zullen moeten worden van zulk een beleid. Zo lijkt er geen onderzoek begroot dat nodig is voor de transitie naar een voedselconsumptiepatroon dat minder steunt op producten van dierlijke oorsprong en meer op plantaardige producten.

Integendeel, de wijze waarop het topsectorenbeleid vorm krijgt, lijkt weinig bevorderlijk voor een dergelijk voedselbeleid. Het is gericht op gevestigde agro-foodbelangen en heeft onvoldoende oog voor innovatie en waarden buiten de gangbare industrie. Niet voor niets bepleit de Wetenschappelijk Raad

voor het Regeringsbeleid 'serieus tegenspel' om de verwevenheid van Ministerie, kennisinstellingen en sector het hoofd te bieden. Ondanks de in Rio de Janeiro door de Nederlandse regering ondertekende plechtige verklaring dat ze zich inzet voor duurzame productie en consumptie en erkent dat urgente actie vereist is op het gebied van niet-duurzame productie en consumptie, wordt *business as usual* met het huidige beleid meer bestendig dan doorbroken. Ook om korte-termijn economische redenen kan dat overigens betreurd worden, want, zoals alweer de Wetenschappelijk Raad voor het Regeringsbeleid opmerkt, 'Ondernemingen die voor de thuismarkt innovatieve oplossingen voor hoogwaardige, duurzaam geproduceerde en gezonde producten ontwikkelen, kunnen hier ook van profiteren in exportmarkten.'

Verdedigers van het topsectorenbeleid verklaren dat het 'nog te vroeg is' om substantiële progressie op het gebied van onder meer dierenwelzijn te kunnen verlangen. Vooralsnog zien wij echter een bedrijfsleven dat zich richt op korte termijn winst en dat systeeminnovatie en andere verdienmodellen nauwelijks tot geen aandacht krijgen. Op zijn minst zou de overheid daarom een evaluatiemoment moeten instellen zodat, bij gebrek aan prestaties, daaraan krachtige consequenties kunnen worden verbonden.

Samengevat bepleit de Dierencoalitie derhalve:

- een aanzienlijke verhoging van de publieke middelen voor dierenwelzijnsonderzoek, niet in de laatste plaats op gebied van vissenwelzijn;
- krachtige overheidssteun voor de transitie naar een consumptiepatroon dat minder op dierlijke producten leunt en meer op plantaardige;
- het instellen van een evaluatiemoment voor het topsectorenbeleid zodat bedrijven afgerekend kunnen worden bij het uitblijven van prestaties op het gebied van onder meer dierenwelzijn.

De Dierencoalitie hoopt dat u bovenstaande in de beraadslagingen zult willen meenemen. Mocht u nog vragen hebben dan zij wij uiteraard van harte bereid die te beantwoorden.

U dankend voor uw aandacht en inzet,

Met vriendelijke groet,

Dirk-Jan Verdonk, voorzitter Dierencoalitie